

Великий піст

Мета катехитична загальна

Пояснити суть посту; виховувати бажання постити і молитися.

Мета навчальна

Діти знатимуть: біблійну розповідь про те, як Ісус постив і молився 40 днів; що Великий піст — це час підготовки до Пасхи, коли ми сповнені радості.

Діти вмітимуть: навести приклад, що робимо, коли постимо.

Провідна думка: «Коли ж ви постите, не будьте сумні...» (Мт 6, 16).

Методи: бесіда, легенда, інтерактивна вправа «Камінь і камінчики», інтерактивна гра «Перлинки від святих», вправа «Відгадай слово», вправа «Склади слово».

Дидактичні матеріали: олівці чи фломастери, бенгальський вогник, сірники, для інтерактиву «Камінь і камінчики» — Святе Письмо, робочі зошити, для інтерактиву «Перлинки від святих» — цитати і завдання для груп з додатку 2.

Хід заняття

I. Вступ. Організація групи. Емоційне налаштування

Привітання

Катехит привітно зустрічає дітей. Кожному дає вирізану з паперу зірочку і просить, щоб вони гарно її розмалювали. Зірочки, допоки катехит не скаже, що з ними робити, залишаються на столах у дітей.

Молитва

Катехит запрошує дітей до покаяння і навчає їх Ісусової молитви.

II. Актуалізація опорних знань. Мотивація навчальної діяльності

Катехит просить, щоб діти пригадали собі різдвяні свята. Чи виглядали першу зірку перед святвечором? Чи колядували разом з усіма в церкві та вдома? Чи хтось, можливо, ходив з вертепом? Чи раділи зустрічам з рідними та друзями за святковим столом? Діти діляться спогадами.

Катехит: Є чудова легенда про трьох царів, які поверталися після зустрічі з Дитятком Ісусом у свої краї. У певний момент вони зауважили, що на небосхилі вже немає яскравої зірки, яка вказувала їм шлях до Вифлеєму, і трішки засумували. Але згодом вони зустріли чудових

людей, які показували їм дорогу, допомагали долати різні перешкоди, ділилися з ними своїм добром і якимсь незвичайним світлом. І три царі зрозуміли...

Катехит робить таємничу паузу, запалює бенгальський вогник і підіймає його вгору. Коли згорить, катехит продовжує розповідь.

Мудреці зрозуміли, що прекрасна вифлеємська зоря нікуди не зникла. Подібно як цей бенгальський вогник, що яскраво спалахнув, а згодом згас, але подарував нам крихітку радості, світла й тепла, зоря засяяла на небі, а, виконавши свою місію, розсипалася на мільярди маленьких іскринок, і вони й досі світяться в людях, які повірили в Ісуса, які діляться з усіма своєю любов'ю і добротою.

Катехит пропонує дітям подумати, кому вони хотіли б подарувати свої зірочки. Діти можуть забрати зірочки додому і подарувати комусь із рідних чи друзів. Якщо ж діти вирішать обмінятися зірочками у класі, то катехит має подбати про те, щоб кожна дитина отримала зірочку. Для цього слід заздалегідь приготувати запасні зірочки.

Катехит пісумовує: Під час святкування Різдва ми ділилися з усіма радісною новиною про народження нашого Спасителя. Але ми йдемо за Ісусом далі. І сьогодні поговоримо про нашу мандрівку з Господом через пустелю Великого посту.

III. Вивчення нового матеріалу. Читання Святого Письма

Катехит: Готуючись до проповідання Божого Царства, Ісус пішов у пустелю, де немає ні їжі, ні води, і постив там сорок днів. Йому довелося долати всілякі диявольські спокуси. Про це розповідає нам євангелист Лука (див. 4, 1-13).

Інтерактивна права «Камінь і камінчики»

Катехит ділить дітей на три групи (працюють у робочих зошитах). Кожна група має завдання скласти з «камінчиків» певного кольору відповідь Ісуса та записати її на великому «камені» того ж кольору. Впоравшись із завданням, учні звіряють відповідь, яка в них вийшла, із цитатою у Святому Письмі (катехит дає Біблію та покликання). Коли діти впораються із завданням, катехит переповідає далі.

Спокусник знав, що Ісус дуже голодний. Тому спершу почав намовляти, щоб Він, якщо справді є Сином Божим, перетворив пустельне каміння на хліб і вгамував свій голод. Ісус міг вчинити будь-яке чудо, але Він відкинув спокусу диявола і дав таку відповідь (представник першої групи зачитує цитату): **«...не самим лише хлібом житиме людина»** (Лк 4, 4).

Отримавши відкоша, спокусник все ж не відступився. Він вивів Ісуса на гору і за одну мить показав Йому всі царства світу. Улесливо говорив, що віддасть Ісусові ці багатства і всю владу, якщо Він йому поклониться. На це Ісус відповів так

(представник другої групи зачитує цитату): **«...будеш поклонятись... Богові твоєму, і Йому єдиному служити»** (Лк 4, 8).

Після цієї відповіді спокусник робить ще одну зухвалу спробу. Веде Ісуса до Єрусалиму і там підмовляє Його стрибнути з високого муру додолу. Мовляв, не бійся, ангели не дадуть Тобі впасти. Ти ж Син Божий, вони підхоплять Тебе на руки. Але Ісус дав рішучу відповідь (представник третьої групи зачитує цитату): **«Не спокушуватимеш Господа, Бога твого»** (Лк 4, 12).

І тоді диявол відступив. Йому не вдалося спокусити Ісуса ні голодом, ні багатством, ні владою. Бо Ісус знав, що прийшов у світ не для того, щоб бути його володарем, не щоб розкошувати чи випробовувати Божу силу, а щоб служити людям, вести їх до Небесного Царства.

Катехит підсумовує: Ісус дав нам приклад посту. Він пішов у пустелю, щоб там побути на самоті, щоб постом і молитвою підготуватися до виконання завдання, яке доручив Йому Отець. Перед нами також стоїть важливе завдання: якнайкраще приготуватися до Великодня, до зустрічі з воскреслим Спасителем.

Розпочинається Великий піст. Для нас, християн, — це добрий і радісний час. Ми стараємось стати кращими, звільняємось від того, що нас обтяжує, шукаємо нагоди, щоб якомога довше, якомога ближче побути в молитві з нашим Небесним Батьком.

Церква запрошує і заохочує нас до участі в особливих великопосних богослужіннях: у Літургії св. Василя Великого, Літургії Напередосвячених Дарів, Великого канону преп. Андрея Критського, у службах Страсного тижня.

А ще у час Великого посту в церкві та вдома в колі сім'ї ми практикуємо молитву святого Єфрема з поклонами.

Катехит разом із дітьми промовляє молитву. Показує, як і коли робити малі та доземні поклони. Пояснює, що коли ми робимо доземний поклін, то це означає визнання наших провин і вияв нашого смирення перед Господом. А коли піднімаємося з доземного поклону, то цим засвідчуємо свою віру в те, що милосердний Бог дарує нам спасіння.

IV. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навиків

Катехит: Ісус, наш Учитель, навчав: **«Коли ж ви постите, не будьте сумні...»** (Мт 6, 16). Чимало святих також поділилися своїми думками-перлінками про піст, дали нам поради. Тож спробуймо і ми трішки порухатися, повеселитися, а заодно і чогось доброго навчитися.

Інтерактивна гра «Перлинки від святих»

Катехит ділить дітей на дві групи і розводить їх у протилежні кутки кімнати. Можна зробити якусь перегородку, щоб групи не бачили приготувань одні одних. Кожна група отримує по дві цитати. Два зазначені слова з першої цитати вона має загадати для другої групи, а два пропущені слова з другої цитати має відгадати.

Завдання 1. «Відгадайте слово»

Діти придумують, якими жестами можна зобразити зазначене слово, вибирають того, хто буде «показувати». Друга група відгадує. Тоді міняються ролями.

Завдання 2. «Складіть слово»

Діти кріплять собі на груди або спину (чи і так, і так) за допомогою шнурочків чи шпильок літери, з яких інша група має скласти слово.

Перша група

Цитата 1

З радістю поспіши до дару посту. Піст — це давній дарунок, який не старіє, а постійно відновлюється й здобуває щораз більше сили (св. Василій Великий).

Слова: **дарунок** (скласти з літер), **сила** (показати жестами).

Цитата 2

Хочеш, щоб _____ долетіла до самого Бога? Долучи до неї два _____: піст і милостиню (св. Августин).

Друга група

Цитата 1

Хочеш, щоб молитва долетіла до самого Бога? Долучи до неї два крила: піст і милостиню (св. Августин).

Слова: **молитва** (скласти з літер) **крила** (показати жестами).

Цитата 2

З радістю поспіши до дару посту. Піст — це давній _____, який не старіє, а постійно відновлюється й здобуває щораз більше _____ (св. Василій Великий).

Якщо дозволяє час і діти мають бажання ще відгадувати, катехит може запропонувати й інші вислови. Наприклад, роздумуючи про піст, св. Василій Великий казав:

Не сумуй, коли тебе лікують... Радій, що Цілитель дав тобі ліки від гріха». Піст — пожива для нашої душі... Піст постачає душі красу й силу, дає їй легкі крила (св. Йоан Золотоустий).

Катехит підсумовує: Ісус усе витримав — і спокуси в пустелі, і страждання, і смерть на хресті — заради спасіння кожного з нас, бо дуже нас любить. А що можемо зробити ми з любові до

нашого Спасителя? Подумаймо, що віддаляє нас від Бога, від молитви, що «краде» наш час, який можемо присвятити своїм ближнім, що шкодить нашому здоров'ю (можливо, нездорова їжа, надмір солодощів тощо) і постановімо собі в час Великого посту боротися з цими спокусами. Такий наш піст буде милим і приємним Богові.

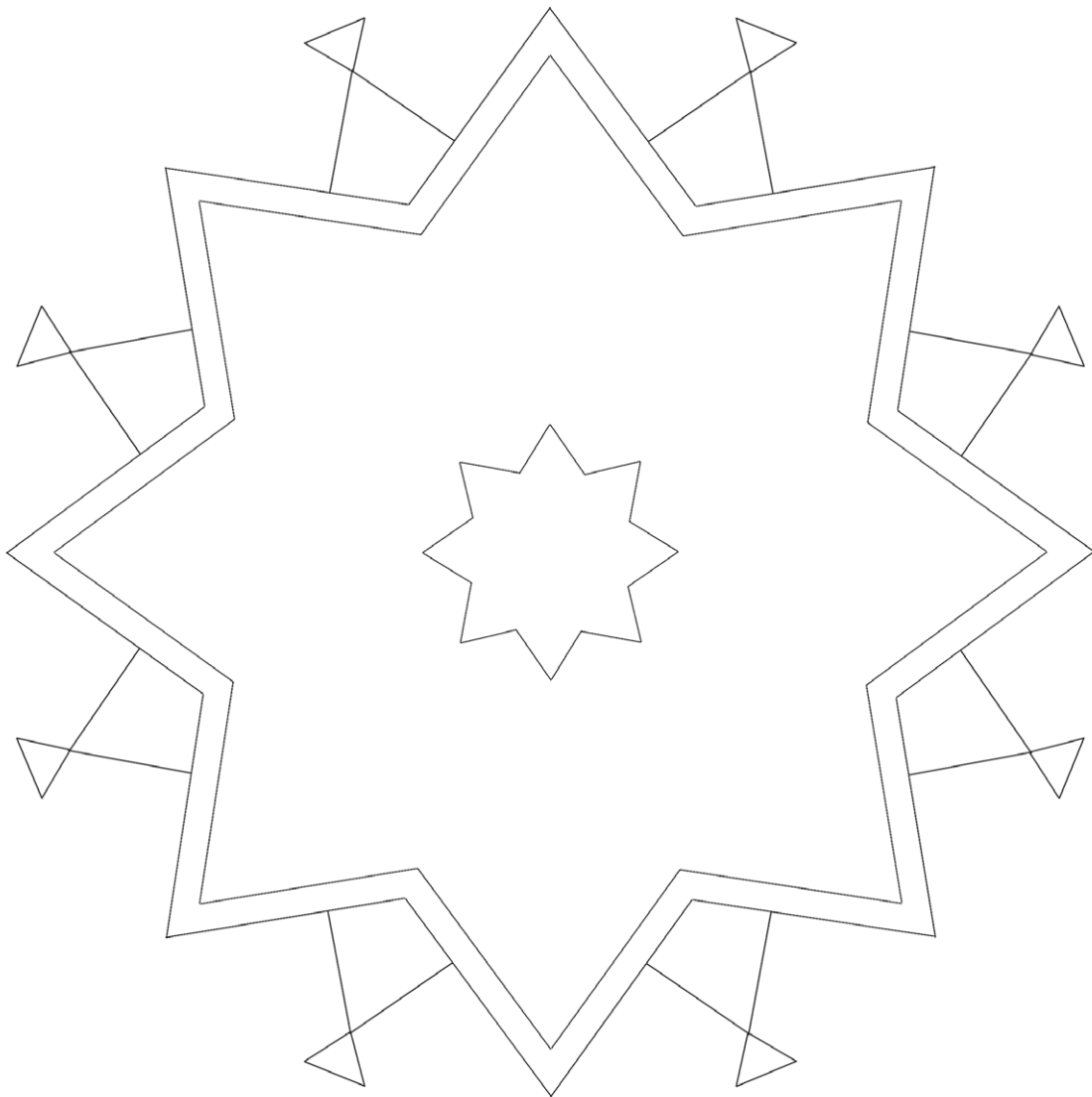
V. Підсумки заняття

- Разом з Ісусом мандруємо пустелею Великого посту.
- Ісус дає нам приклад посту. Вчить долати спокуси.
- Ісус та святі вчать нас постити з радістю. Вони називають піст «ліками», «крилами», «нагородою», «дарунком».

VI. Молитва

На завершення заняття катехит навчає дітей співаної Ісусової молитви.

Додаток 1

Перша група

З радістю поспіши до дару посту. Піст — це давній дарунок, який не старіє, а постійно відновлюється й здобуває щораз більше сили (св. Василій Великий).

Слова:

ДАРУНОК (скласти з літер),

СИЛА (показати жестами).

Хочеш, щоб _____ долетіла до самого Бога? Долучи до неї два _____: піст і милостиню (св. Августин).

Друга група

Хочеш, щоб молитва долетіла до самого Бога? Долучи до неї два крила: піст і милостиню (св. Августин).

Слова:

МОЛИТВА (скласти з літер),

КРИЛА (показати жестами).

З радістю поспіши до дару посту. Піст — це давній _____, який не старіє, а постійно відновлюється й здобуває щораз більше _____ (св. Василій Великий).